

شېنجىڭىڭ اسا تاماشا چاعداین قاباعات ۋاسىتەرلەيىك

□ اۆتونومىالى رايوندىق جوغرافى حالق سوتى مەكەمەسىنىڭ ورنىباسار باستۇرى اکبار اکرام

شیخاں جو گونئی شیخاں

وْيَعُورُ وْلَتِي جُوكْحُوا وْلَتِي وْلِي شَاگْرَا عَسْكَ ئِبْرِ مُوشَهْسِي

□ فاشقار قالاسی ایتكار ههشتىنىڭ يىمامى مامەت جۇما

امهريكا پارلامهنتي قاۋىم پالاتا-
سى ماقۇلداعان ايتىلىمس شينجيائىغا
سايياتن "زاڭ جوبا" سى شىندىقپەن
ساناسىپاي، بۇرمالاپ، ويدان قۇراس-
ترىپ، بۇيرەكتەن سيراق شىعارىپ،
جۇڭگو وكمەتنىڭ شينجيائىدى
جونگە سالۇ سياساتنى، لائىكەستىكە
قارسى تۇرىپ، ورنىقتىلىقى قورعاۋ
شارالارىدا جانە شينجيائىنىڭ ادامىدق
وۇقق جاۋادىينا ورشهلەندە قىسىنسىز
جاڭا جاپتى جانە قىسىنسىز اىپتادى،
مهن قايتىس بولغان و تانشىل ۇدۇنى
قايراتكەر جۇما تايىردىڭ ۇلى،
قاشقار قالاسى ايتكار مەشتىنىڭ قا-
زىرگى يمامى رەتىنده، بۇغان قاتتى
كەكتەنەمن جانە باىسل قارسى
گەن ۇرھىلى ورتادا قالدىرۇ، مۇنداي
تۇرما.

زیانکەستکە وُشراوْشى ره-
تىنده، مەن "عُوش ئۇرلى كۇش" تىڭ
وتىكزىگەن باسنان اسقان قىلمىسىن
قاتاڭ اىپتايىم. وتكەن ئېرى مەز-
گىلدى، ولار مەنىڭ اكەمدى ئولتى-
رىپ قانا قالماستان، شينجياڭ قاتار-
لى جەرلەر دە نەشە مىڭدەغان زور-
لقتى كۇش، لائىكەستىك دەلولارىن
(وفيقا) تۈدرىپ، قىرۋار بېيكۇنا بۇ-
قارانىڭ ئولىم - جىتىمن تۈدرىپ،
نەشە جۇزىدەگەن قوعام حاۋپىسىز دد-
ىگى حالق ساقشىسى قىزىھەت وُستىن-
دە قۇربان بولدى، ماڭ - مۇلۇك شى-
عنى ھسەپسىز بولدى. لائىكەس
كۇشتىر تۈدرىغان زورلىقى كۇش،
لائىكەستىك قىلىمىس دەلولارنىڭ بار-
لىغى قانقۇيىلىققا تولغان، ادامنىڭ
جانىن تۇرشكىرەدى. وسى زورلىق-
تى كۇش، لائىكەستىك جانە ئىدىنى
وۇشقارى ارەكەتتەر شينجياڭدابى ئار
وۇلۇت حالقىنا اوپر اپات اكەلىپ، ئۆزد-
پەن قورعايدى.

وسي جه رد هه توشپ، وسکنه
فاسقارلبق، تاباندي و تانشل عدني
قايراتكه رهتنده، مهن پارتيانل
باسليلعى مهن سوتسياليستىك ئتۇ-
زمىدى باتلىل قولدايمىن. پارтиيا مهن
وكمىت ماعان جانه و تباسمىدالعalar-
عا ايريقشا كوشل ئبولىپ قامقرلبق
جاساپ، مەنى جاقىنناب ايسىرلعلان
اشتى از اپتان السپ شعىپ، جائىغا
نۇرغا بولەدى؛ پارтиيا مهن وكمىت
و شقارلىقنى الاستاۋ جانه لائىكەستىكە
سووقى بىرۋەدى ئۆزدىكىسىز بىلگەرلەتى-
كەندىكتەن، عدنى وشقارى يەدەيى
ءەننېمىد، تەھدىلىس، (حالعاپس 8 - بەتتە)
ئىنلىك ادامزا تقىقا فارسى، قوغامعا قارسى،
وركەنېتىكە فارسى سۇرقىيا كەسپىرىن
اپيارادى اشتى.
زىيانكەستىكە وشراۋىشى رە-
تنده، امەريكا پارلامەنتى قاۋىم پالا-
تاسى جاساعان ايتىلمىس شينجيائىغا
ساپاتىن "زالچ جوبا" سن قاتاك اىپە-
تايامىن. وسى ايتىلمىس "زالچ جوبا" دا
جۇڭگۈنلىك شينجيائىدى جونگە سالۇ
ساپاساتىنا فاراتا سىڭار جاقتى كوزقا-
راس تولغان، شينجيائىنىك ئتۇرلى
دامۇ تابىستارى جوققا شىعارلىپ،
و يىغۇر ۇلتىن قامتعان شينجيائىدالاعى
ئىچ، ئەلت بەقا، اسلىنىڭ شىنان سەزىمە-

لە قاندای ئىستى سىتەۋگە بولانتىدە، ئىجىي تۈپلىۇن تەجھەۋىلەك، ئىدىنى وۇش-قارىلىقىڭ ئۆسپ - ئوربىتىن توپرا-، عن جوئىۋىلەك كوكەي تەستى قاجەتى، ئارى تارىيەلەنۋىشلىرىدىڭ مادەنەيت، ئېبلەم ورھىسن وتسىمى جووارىلا-، تىپ، ھېبىك شەبەرلىگىن يىگەربىپ، جۇمسقا ورنالاسقۇن جانە كىرسىتى، ارتتىرۇن ملگەرەلەتتۈپلىك كوكەي تەستى قاجەتى.

كەنەتلىك قۇعام سىتەرنى باسقاۋەر وۇقۇم-، نان زاڭ بويىنشا يىگىلىكتەندى. ئار دا-، رەھىلى ئۆكمەت بۇرۇننان ئار ؤلت حال-، قىنىڭ تىرلىك وۇقۇن، سالاماتىققۇ-، ئۇقۇن، دامۇ ئۆقۇن قورعاۋۇدى جانە قاماڭماسز هتىدى شىعار ئۇپىن جانە تابان تىرەر تىياناق هتىپ، زاڭ الدىندا بارلىق ادام تەپە - تەڭ بولۇغا تاباندى بولىپ، ازاماتتاردىڭ ئىدىنى سەنم ھر-، كىنىڭى مەن ئۆلتىق سالت - سانا،

(وقيعالارنىڭ) كوبىتەپ تۈپلىۇن، ئىجىي تۈپلىۇن تەجھەۋىلەك، ئىدىنى وۇش-قارىلىقىڭ ئۆسپ - ئوربىتىن توپرا-، عن جوئىۋىلەك كوكەي تەستى قاجەتى، ئارى تارىيەلەنۋىشلىرىدىڭ مادەنەيت، ئېبلەم ورھىسن وتسىمى جووارىلا-، تىپ، ھېبىك شەبەرلىگىن يىگەربىپ، جۇمسقا ورنالاسقۇن جانە كىرسىتى، ارتتىرۇن ملگەرەلەتتۈپلىك كوكەي تەستى قاجەتى.

لە قاندای ئىستى سىتەۋگە بولانتىدە، ئىجىي تۈپلىۇن تەجھەۋىلەك، ئىدىنى وۇش-قارىلىقىڭ ئۆسپ - ئوربىتىن توپرا-، عن جوئىۋىلەك كوكەي تەستى قاجەتى، ئارى تارىيەلەنۋىشلىرىدىڭ مادەنەيت، ئېبلەم ورھىسن وتسىمى جووارىلا-، تىپ، ھېبىك شەبەرلىگىن يىگەربىپ، جۇمسقا ورنالاسقۇن جانە كىرسىتى، ارتتىرۇن ملگەرەلەتتۈپلىك كوكەي تەستى قاجەتى.

لە ئەتكەستىك، ئۆشكارىلىق - ادام- زات قوئامىنىڭ ورتاق جاۋى. شىنجىباڭ - هلمىزدىڭ لەتكەستىكە قارسى تۇرۇ، وۇشقارىلىقىنى الاستاۋ كۇرەسلىڭ نەگىز-، گى شايقاس مایدانى. ئېرى مەزگىل شىنجىباڭ لەتكەستىكىڭ، ئىدىنى وۇشقا-، رېلىقىنىڭ زيانكەستىگىنى اوپىر وۇشراب، حاللىقىنىڭ ئۆمرىنىڭ حاۋپىسزدىگى اوپر قاتىرگە وۇشرادى. ئىدىنى وۇشقا-، رى كۇشتەر دىنگە سەنەقىن بۇقارانىڭ

عورپ - ادھتنە جاپیای قۇرمەت دىپ،	شىنجىڭىڭ تارىيەلەۋ - باۋلۇ قىزەم-	قاراپايىم ئىدىن سەزىمەن پايدالانپ،
وته از سانديلارعا زاڭ بويىنىشا سوققى	ادامدىق ۇققى، وُلت، ئىدىن ماسەلەسى	ئىدىنى ۇشقارىلىقى تاراتىپ، ئىدىن جو-
بەرۋەگە جانە جازالاۋغا شىنايى كەپلا-	مەمس، قايانا زورلىقى كۈش، لائىكەس-	رىلىقپىن زاڭغا قايشلىق سىتەگەن نەمە-
دىك ھۆۋەن بىرگە، باسمى كوب سانددى-	تىككە قارسى تۇرۇ جانە بولىشكەتەۋشى-	سە قىلىمىستى ارەكەت جاساعان ادامدار-
لارىن نىتىماقتاسترىدى، تارىيەلەدى	لمككە قارسى تۇرۇ ماسەلەسى. امالىيات	دى ھەچ جوغارى شەكتەن قۇتقارىپ، لائى-
جانە وزىنە قاراي تارتىتى، قۇتقاردى.	لائىكەستىك ارەكەتكە زاڭ بويىنىشا	كەستىكتىڭ، ئىدىنى ۇشقارىلىقىنىڭ ئۆسپ -
مەن بارلىق ار - ۇجداندى ۋىئۇر بۇقا-	سوققى بەرپ، ئار وُلت حالقىنىڭ ۋەمە-	ئورپىتىن توپراعى مەن شارت - جاعدا-
راسىن كەۋدە كەرپ العا شىعېپ، امەرىد-	رىنىڭ، مال - مۇلكىنىڭ حاۋپىسىزدىگىن	يىن ھەچ جوغارى شەكتەن جوپىپ، ازاما-
كائىنڭ زوركەرلىك ارەكەتنە باقىل	قاماتاماسىن ھتەدىڭ ادامدىق ۇققىتى، ھە-	تا دىلگەنگەن، ۋەققىتا نىڭ لائىكەس-

وْلَتْ قاتناسنا بِرْ تَكِي سَالْقَ قاسْكُونْه مَدِيْكَنْه ئِبْزَ اسْتَه الدَانِيَا يَمِيز

□ اقتاؤ اۋدانى پىلال اۋپلى نىتىماق قىستاگى مەشتىنىڭ حاتىيى ابدۇكدرىم كار

مدينون تۇسنىبىدەم.
قازىر مەن مۇنىڭ "ئۇش ئتۇرىلى
كۇش" تىڭ زۇلمىدىعى ھەندىگىن ئتۇ-
سىندىم، ولار ئىدىنى ۋشقارى يىدەيامەن
بۇقارانى ۋلاپ، ادامداردىڭ قالپىتى
تۇرمىسىنا كېلىگىپ، عىسلام ئىدىنىڭ
قاعىدا سن قۇتىرىنا بۇرمالاپ، بۇقارانى
وْكىمەتنىڭ باسقارۇنىنا قارسى تۇرۇعا
ايتاباتىپ، قالپىتى تۇرمىس ئىتابىنى
ئۈلدۈرىدى. ئىز پارتىيا مەن وْكىمەت-
نىڭ "ئۇش ئتۇرىلى كۇش" كە قاتاك
سوققى بەرىپ، ۋشقارى يىدەيابىنىڭ زا-
لالنى ۋىشراعن ادامداردى قۇتقارۇنى
باتما. قەلدىابىن. (حالعاstry 8 - بەتىنە)
لادى؛ ھەرلەر، عسوز جوق، نامازاغا
بارۋى كەرەك، بارماسا تاياق
جەيدى؛ بالالاردىڭ وْكىمەت اشقاڭ
مەكتەپكە بارۋىنا بولمايدى؛ اۋەرغان-
داردىڭ شىپاھاناعا بارۋىنا بولمايدى
دەپ قۇقايى كورسەتتى. ولار ئىتپىتى
كەيىر شارۋاalarدى وْكىمەتكە قارسى
تۇرۇعا ايتاباتىپ، وْكىمەت كومەكتە-
سىپ سالغان وُيلەر "مۇسلمانشا
ممەس"، تۇرۇعا بولمايدى، وْكىمەت
بەرگەن كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ اق-
شاشى "مۇسلمانشا مەمەس"، ونى دا
الۋعا بولمايدى دەپ سوقتى. سول
كە؛ دە، مەن، نەلىكتەن بە لای، بە لاتىن-
كەين ھەرچەتكەن سوڭ، قىستاقتا
بىرلىنىدەپ تۆبىلغان وزگەرسىتەردى،
اسفالىت جولدىڭ ھىشك الدىندا دەيىن
جاتقىزىلغاننىن، بارلىق وْيىدە تەلەۋىزور
بولغاننىن، كەڭ دە جايلى بەيقۇت
وْيىگە كىرگەننىن، بازارغا بارغاندا
ھەسەك ارباعا مەمەس، الدۇھەتتىك اۆ-
كولىكە وتراتىنىن، تۇرمىس شارت -
جاعدایىنىڭ بارغان سايىن جاقسارعا-
نن كوردىم. الايدا، كەيىر بۇزاقى
دەلەمنتەر اىيەلەردىڭ كوشەگە شەع-
ۋىنا بولمايدى، كوردىنىپ قالسا شاشى
كەسىلەدى؛ شاعىن دۇكەندە تەمەكى،
ا.ا. ساتەغا يەلىيابىدۇ، ياباقالسا شاعىم-
ەن 1984 - جىلى شارۋا وتباسىندا
تۇدۇم، قىزىلسۇ قىرعىز اۆتونومىيالى وبد-
لىسى اقتاۋا اوستانى پىلاڭ اۋىلى نتىماق
قىستاتىعى مەشتىنىڭ حاتىمىمن.
ئالى ھىسمەد، بالا كەزىمەد وتبـا-
سىمىزدىڭ ئال - اۋقاتى جاقسى مەمەس،
ول كەزىدە اوپل - قىستاتاقتعالار تام
وْيىدە تۇراتىن، اشق كۇندەرلى شاڭ
وْشىپ، جاڭبىرلى كۇندەرلى لايساڭ
جولدا جۇرەتىن. قىستاتاتىعى شاعىن
دۇكەندە زات قىم از، شارۋاalar شارا-
سىزدان ھەسەك اربامەن جارىم كۇن
جول باسپ اوستان قالاشىعندىعى با-
زا، عا، دا، اتنى.